

Espesyal na Ulat:

Kadungan han hiluagan nga korapsyon:

REHIMEN US-MARCOS, PADAYON AN PASISTA NGA PANMUYPLOY HA KATAWHAN

Report ha Tawhanon nga Katungod
(Disyembre 1, 2024-Disyembre 1, 2025)

Winaray nga Edisyon

Pangabre

Waray hunong an rehimen Marcos ha pagpapakuri ngan panmuytoy ha katawhan Pilipino ha naglabay nga tuig. Samtang nalilibang ha pangawat ha kwarta han katawhan, todo an pagpuytoy hini ha mga pakigbisog han katawhan ngan panhadlok ha katawhan.

Ha pagbuto han mga protesta han katawhan kontra korapsyon tikang Septyembre, ginubhian han rehimen Marcos an usa nga kampanya nga panmuytoy para gipiton an mga nagpoprotesta ha pag-atar nga pakalmahon an ira pag-ato. Sistematiso hini nga gin-gamit an pasista nga makinarya han estado para magpatuman han mapanmuytoy nga mga palisiya ngan pitad.

Nagpapadayon an pag-awas han dugo ngan pagdamo han mga kaso han pagtalapas ha tawhanon nga katungod ha ngaran han kontra-insurhensiya. Tuyaw nga katuyuanan han rehimen nga puuhon an patriyotiko ngan demokratiko nga ungara ngan pakigbisog han katawhan Pilipino, ngan tapuson an ira rebolusyunaryo nga pag-ato. Nagseserbe ini ha interes han langyaw nga monopolyo kapitalista, dagko nga kumprador burgesya, agaron maytuna ngan mga burukrata kapitalista.

Agud igladawan an kagrabihon ngan kahiluagon hini nga kamadarahug han rehimen, ngan paaningalon an guliat han katawhan para ha husti-sya, gin-gagawas han Ang Bayan (AB) ini nga report hiunong ha wala-

tuo nga mga pangabuso ngan pagtamas-tamas han mga armado nga ali-pures ni Marcos ha mga tawhanon nga katungod ha naglabay nga tuig (Disyembre 2024 tubtub Disyembre 1 yana nga tuig). Gindadabihan ini han pasista nga tawuhan han Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP), mga paramilitar ngan iba pa nga armado nga ahente han reaksyunaryo nga estado.

Basar ini nga report ha mga impormasyon nga ginreport, gintirok ngan gin-analisar han AB.

Tungod ha labaw nga ginpapintas pa nga panmuypoy nga nagresulta han kakurian ha pagpapadara han mga report, damo nga kaso ha kabaryuhan an waray mahilista. Gin-gamit han AB hini nga report an internasyunal nga suklanan ha pagtantiya han ihap han mga biktima han ebakwasyon ngan militarisasyon, ngan ha ihap han kabataan nga apektado.

Diri lugpop hini nga presente nga report an damo nga pagtalapas ha tawhanon nga katungod han katawhan Moro nga kaagsuban diri nahibubuksas ha publiko. Diri liwat lugpop han report an mga ekstrahudisyal nga panmatay ilarum han buwa nga gerra kontra-druga nga ginpadayon han rehimen Marcos. Ha naglabay nga tuig, ginreport han The Dahas Project nga diri mamenos ha 264 an biktima hini nga buwa nga gerra.

Palisiya han panmuypoy

Mayor nga palisiya nga ginpapatuman han rehimen Marcos yana nga tuig an National Action Plan for Unity, Peace, and Development (NAP-UPD) 2025-2028. Ini an naging balayan han ginpagrabe nga pampulitika nga panmuypoy kontra ha katawhan Pilipino. Hadton nakalabay nga tuig pa gintikangan nga ig-andam an nasering nga bag-o-nga-daan nga palisiya.

An NAP-UPD upisyal nga gin-aprubarhan pinaagi han Memorandum Circular No. 83, series 2025 nga gin-gawas han Office of the President. Ginmando han memorandum ha tanan nga ahensya han gubyrno nga igpatuman an plano komo kaparte han "whole-of-nation" ngan "whole-

of-society" nga daup ha "pagsolbar han mga problema nga durot han re-bolusyunaryo nga kagiusan." Ginbasar an NAP-UPD ha National Security Policy 2023-2028 ngan Philippine Development Plan 2023-2028.

Gin-ngaranan ini nga "estrategiko nga blueprint" o giya agud puuhon an Partido Komunista ng Pilipinas, an Bagong Hukbong Bayan ngan National Democratic Front ha 2028. An bag-o nga palisiya prinsipal nga igpapatuman han National Task Force-Elcac nga pito katuig na tikang han ginbug-os han rehimen Duterte.

Subay hini nga palisiya, nakabuylo nga ginpapatuman han AFP ngan PNP an mahugaw nga todo-gerra kontra ha katawhan Pilipino ha kasyudaran ngan kabaryuhan. Nagpapadayon an grabe nga pasista nga terorismo han estado, panginyupo ha imperyalismo nga US ngan pagpuyopoy ha mga pwera nga patriyotiko ngan demokratiko.

Ha pagpapatuman han NAP-UPD, padayon nga gin-gagamit ni Marcos an Anti-Terrorism Law, nga aada na ha ikalima katuig, ngan Terrorism Financing Prevention and Suppression Act agud gipiton ngan pamingawon an mga kritiko ngan nagyayakan kontra ha iya rehimen, ngan bisan an ordinaryo nga katawhan. Gintatarget han rehimen an gin-ngaranan hini nga "mga ligal nga prente han CPP-NPA-NDFP" agud kunuhay "ig-undang an rekrutment, utdon an pampinansya nga suport ngan atuhan an propaganda." Hiluagan nga gintatamakan hini an katungod ha pag-organisa han mga sektor.

Ha luyo han pauru-utro nga pagyinawyaw han US, AFP ngan ni Marcos kasumpay han "pagbirik" han armado nga pwera han nasud tikang "internal nga depensa" ngadto ha "eksternal nga depensa" tungod kay "maluya na" o "napardi na" an BHB, nagpapabilin an kadakan han pwera han AFP ha kabaryuhan ngan mga prente gerilya. Pauru-utro an pag-inaringasa han rehimen nga waray na aktibo nga prente gerilya, kundi yukut-yukot nga pwera nga militar, pulis ngan paramilitar pa gihapon an ginpapagios para ha kampanya nga kontra-insurhensiya.

Ha kabaryuhan, padayon nga ginpapailarum ha militarisasyon ngan okupasyon an mga komunidad nga ginlulupgop han mga focused mili-

tary operation (FMO) ha porma han okupasyon o бага-balaud militar nga kontrol han mga baryo nga aada ha ilarum han Retooled Community Support Program (RCSP). Ha mga operasyon hini, mga parag-uma nga sibilyan o diri armado an prinsipal nga gintatarget han militar nga kamadarahug ngan panmuyyoy. Kadungan hini an waray wantas nga aerial bombing, istraping ngna panganganyon ha mga bulud ngan bukid nga nagbubutang ha kinabuhi han mga sibilyan ha peligro ngan naghibang ha kalibungan.

Diin mas natikagrabе an pasista nga terorismo nga militar, didto liwat ginlalauman an pagsulod han dagko nga mina, plantasyon, ekoturismo ngan iba pa nga tipo han kompaniya nga mapandambong ha kalibungan ngan nagpapalayas ha mga komunidad. Nagseserbe nga pangandam liwat an mga operasyon militar agud himuon nga "talwas" an pira nga mga erya para ha mga war games han US, kaupod an mga alyado hini nga nasud sugad han Japan, Australia ngan Canada, ngan niyutiyo nga AFP.

Waray hunong an ginpabuylo nga pagpapatuman han NTF-Elcac ha programa nga "balik-loob," "lokalisado nga istorya pankamurayawan" ngan panlalansi gamit an peke nga amnestiya ha kabaryuhan. Kasumpay ini han kampanya han intimidasyon, pwersahay nga "pagpapasu-render" ha mga sibilyan ngan pangungurakot ha pondo han katawhan. Ginpondohan han rehimen Marcos an pagbubug-os hadton Abril han asosasyon han mga "hadto anay rebelde" para gamiton kontra ha katawhan Pilipino. Nabalandra yana ini nga mga traydor ngan naglilibot ha magkalain-lain nga dapit han nasud para manlansi. Ginsusulod nira an mga unibersidad ngan eskoylahan para magsabrag hin kahadlok ngan magpasamwak han pasista nga panhunahuna.

Sugad ha urhi nga tulo katuig ha poder, waray wantas an pagtalapas han rehimen Marcos ha mga pagsurundon ha gerra, ha porma han tuyo nga pagpatay han mga samaran nga mangaraway, pagpatay ha mga sibilyan ha mga peke nga engkwentro ngan pagpapakuri ha bug-os nga mga komunidad kadungan han mga operasyon nga pankombat han AFP.

Mga pagtalapas ha tawhanon nga katungod

Ha lista han Ang Bayan, 239,357 an nagin biktima han mga pagtalapas ha tawhanon nga katungod han rehimen US-Marcos tikang Disyembre 1, 2024 tubtub Disyembre 1 yana nga tuig. Nahilista han AB an 665 nga kaso han mga pagtalapas ha bug-os nga nasud.

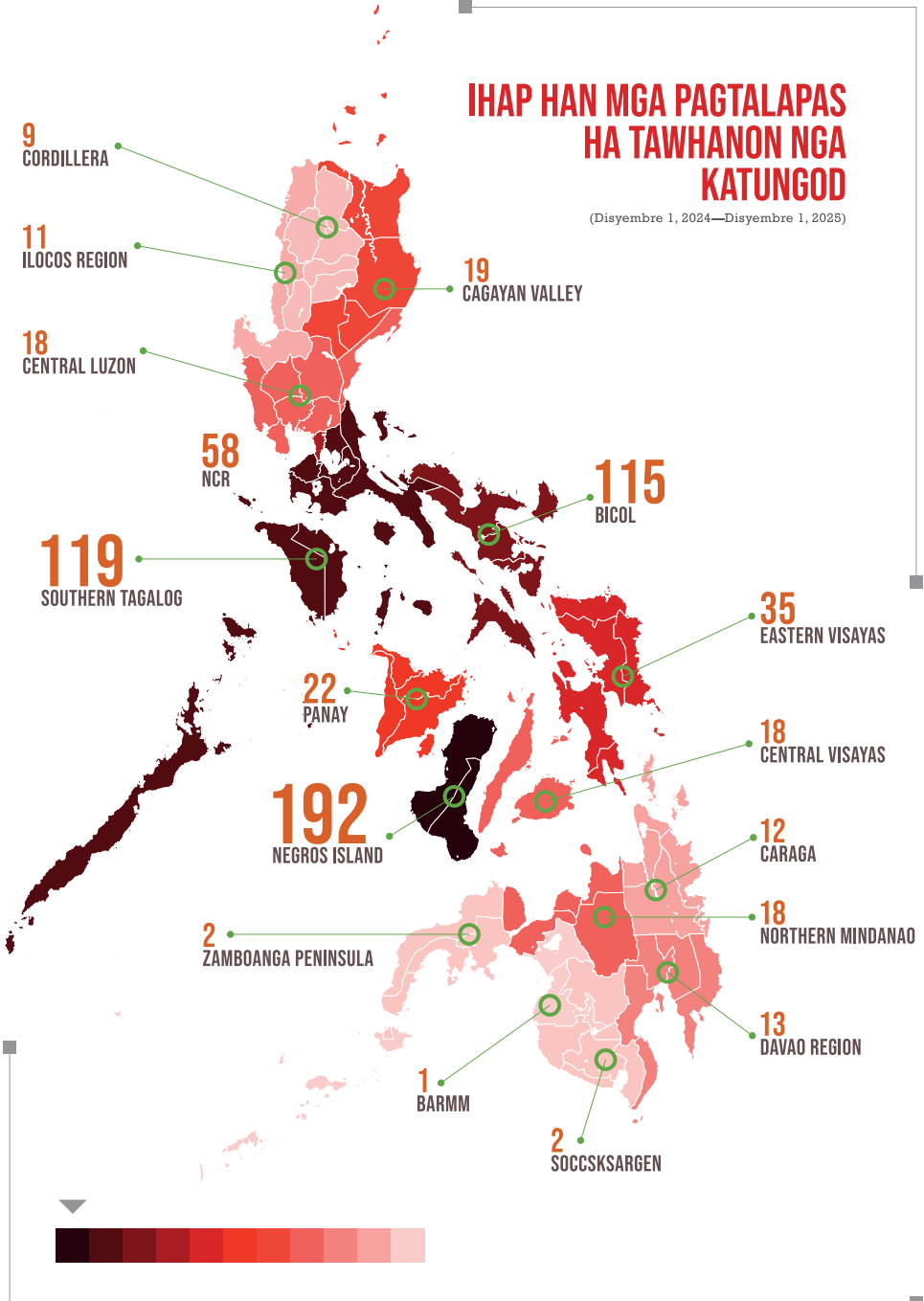
Ha abereyds, diri mamenos ha tulo an biktima han pampulitika nga panmatay kada bulan. Dugang dinhi, mayda liwat duha nga biktima han pagsikmit ngan 25 nga biktima han tortyur kada bulan. Ha nakalabay nga tuig, 11 an biktima han pakyas nga pagpatay han mga pwersa han estado.

Sugad ha nakalabay nga mga report, pinakadamo nga biktima an nahilista ha ranggo han parag-uma (211,447) ngan kablas ha syudad (25,988). Kaupod ha mga biktima an mga bata (94,597). Pinakadamo an nahilista nga kaso han pagtalapas ha tawhanon nga katungod ha Negros Island (192), ginsundan han Southern Tagalog (119) ngan Bicol (115). Ha mga prubinsya, nanguna ha listahan an Negros Occidental (132), ginsundan han Masbate (94) ngan Negros Oriental (60).

MGA PAGTALAPAS HA TAWHANON NGA KATUNGOD				
[DISYEMBRE 1, 2024 - DISYEMBRE 1, 2025]				
239,357		665		
IHAP HAN MGA BIKTIMA		IHAP HAN MGA KASO		
40	312	34	306	21
PAGPATAY	PANGASTIGO	PAGSIKMIT	TORTYUR	PANMIMIRIT
11	373	7,645	12,187	
PAKYAS NGA PAGPATAY	PAG-ARESTO NGAN DETENSYON	PINIRITAY NGA EBAKWASYON NGAN DISLOKASYON	PANANARHUG, PAN-GIGIPIT NGAN INTIMIDASYON	

IHAP HAN MGA PAGTALAPAS HA TAWHANON NGA KATUNGOD

(Disyembre 1, 2024—Disyembre 1, 2025)

Ha masobra tulo katuig han rehimen Marcos ha poder, nahilista han AB an 3,748 nga kabug-usan nga ihap han mga kaso diin diri mamenos ha 747,598 an ihap han mga biktima. Ha ihap han mga biktima, maabot ha 581 kada adlaw an mga biktima han pagtalapas ha tawhanon nga katungod ha naglabay nga tulo katuig han rehimen Marcos.

Mga pagtalapas ha tawhanon nga katungod han rehimen US-Marcos

(Hunyo 30, 2022 – Disyembre 1, 2025)

Ihap han mga biktima:

747,596

Ihap han mga kaso:

3,747

Pagpatay

272

Pagsikmit

267

Panmimirit

2,364

Pakyas nga pagpatay

90

Pag-aresto ngan detensyon

861

Piniritay nga ebakwasyon ngan dislokasyon

90,388

Tortiyur

485

Pangastigo

553

Pananarhug, pan-gigipit ngan intimidasyon

173,049

Pagpatay, pakyas nga pagpatay ngan tortyur

Diri mamenos ha 40 an biktima han pampulitika nga panmatay ha bug-os nga nasud ha nakalabay nga tuig. Mayoriya ha mga kaso nahilista ha butnga han mga FMO ngan RCSP han mga sundalo ngan pulis ha mga komunidad han mga parag-uma ngan minoriya. Nahilista an mga pagpatay ha Manila, Occidental ngan Oriental Mindoro, Masbate, Northern ngan Eastern Samar, Samar, Leyte, Capiz, Iloilo, Negros Occidental ngan Oriental, Misamis Oriental, Agusan del Sur, Surigao del Sur, Davao Oriental, ngan Sarangani.

Sugad ha nakalabay, ginpapagawas han AFP nga napatay ha "engkwentro" an damo ha mga biktima. Para pagawason nga napatay ha engkwentro, ginbabaduan, ginbubutangan han mga armas, bala ngan iba pa nga higamit militar ang ira mga patay nga lawas, ngan ginhihigda ha kalagayan ngan bisan diin la. Ginrereport ha publiko han AFP an sugad nga peke nga balita bisan kun mahugot ini nga ginpapahimuwa han pamilya, amyaw ngan bisan han mga upisyal han lokal nga konseho ha baryo.

Ha mga biktima, 13 an mga hors de combat (mga kombatant nga waray na kapas umato tungod kay samaran o masakit), ngan diri kombatant o mga retirado han rebolusyunaryo nga kagiusan. Gindakop hira han mga berdugo nga tawuhan han AFP ngan tuyo nga ginpatay, imbes nga ig-deklara nga mga dakop ha gerra o kasuhan ha ira korte. Makikit-an liwat ha mga patay nga lawas an marka han tortyur.

Mga kaso han masaker. Nahilista ha panahon nga lugop han report an upat nga kaso han masaker: usa nga bug-os nga pamilya an biktima ha usa, tulo nga parag-uma ha usa pa, ngan an duha pagmasaker ha mga hors de combat.

Ha Agusan del Sur, waray kaluoy nga ginmasaker han mga sundalo han 26th IB an pamilya Gomansil ha Dayuman River, Barangay San Vicente (Balagnan), Esperanza hadton Disyembre 15, 2024. Ginpatay han mga berdugo an mag-asawa nga hi Toto ngan Toni Gomansil ngan an ira anak nga hi Celine. Gin-akusaran hira nga nakikigsumpayan ha BHB ngan rebolusyunaryo nga kagiusan ha prubinsya.

Antes an krimen, nagsarit pa an pamilya Gomansil ha mga sundalo nga nakadeploy ha hirani nga detatsment para matugutan nga magtrabaho ha ira umhanan. Ha luyo han ira "pagsarit," ginsundan hira han mga sundalo ngan gin-gapos an mag-asawa nga Toto ngan Toni. Ginpailarum hira ha grabe nga interrogasyon ngan pira kabeses nga ginpakianhan kun mayda presensya han BHB ha ira komunidad, nga gindiwara han mag-asawa. Ginbiling liwat ha ira an asawa ni Celine nga gin-aakusaran nira nga usa nga mangaraway han BHB.

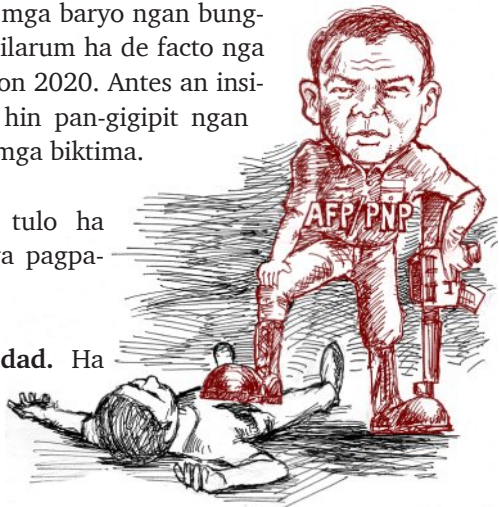
Kasunod hini, ginbuno han mga sundalo an mag-asawa tubtub mamatay. Nakadalagan pa hi Celine han makit-an an pagpatay ha iya mga kag-anak kundi dayon liwat ginpanmusil han mga sundalo. Gintampalasan ngan gintadtad pa hini an patay nga lawas ni Celine.

Ha Northern Samar, ginpanmusil tubtub mapatay han mga sundalo han 8th ID an tulo nga parag-uma ha Barangay Nagoocan, Catubig hadton Hunyo 8. Ginpapagawas han militar nga an tulo kaupod ha lima nga napatay ha usa nga armado nga engkwentro han mga sundalo ngan BHB. An mga biktima ginkilala nga hira Noel Lebico Sr, Arnel Aquino ngan Nonoy Norcio.

Hi Lebico residente han Barangay Roxas ha Catubig, hi Aquino tikang ha Barangay Osmeña ha Palapag, samtang hi Norcio taga-Barangay Luneta, Gamay. An mga baryo ngan bungto nga ira gin-uukyan nakapailarum ha de facto nga balaud militar tikang pa hadton 2020. Antes an insidente, hadto na nahiaagum hin pan-gigipit ngan kamadarahug han militar an mga biktima.

Diniri nga magpasakob an tulo ha programa han pwersahay nga pagpasurender han 8th ID.

Pagpatay ha menor de edad. Ha naglabay nga tuig, waray makatalwas ha brutalidad han militar an mga menor de edad. Nahilista hini nga pa-

nahon an tulo nga kaso han pagpatay han bata. Nahitabo ini nga makarimadima nga mga krimen han mga pwersa han estado ha Masbate, Eastern Samar ngan Negros Occidental.

Ha Masbate, ginpusil ngan ginpatay han mga sundalo han AFP nga naka-istasyon ha Barangay Paguihaman, Uson, Masbate an duha nga ulitawo nga tiuli la tikang ha usa nga Christmas party hadton kaagahon han Disyembre 27, 2024. Layon namatay an 18-anyos nga hi Redjan Montealegre, residente han kasapit nga Barangay Mongahay, ngan 14-anyos nga hi JP Osabel, residente han Barangay Mabini. Pareho hira ginpusil ha ulo.

Ha Eastern Samar, ginpatay han 63rd IB an 16-anyos nga hi Jayson Grafil Padullo ha waray wantas nga panmusil hadton Hunyo 15 ha Sityo Bagong Barrio, Barangay Pinanag-an, Borongan City. Ginpapagawas nga hi Padullo usa nga Pula nga mangaraway. Mahugot ini nga ginpahimuwahan han mga kaamyaw ni Jayson ha Barangay Benowangan ngan nagsering nga usa hiya nga sibilyan. Sering nira, nag-enrol pala hiya ha Grade 7 ngan nakatalaan na nga mag-eskoyla hadton Hunyo.

Ha Negros Occidental, napatay ha waray wantas nga panmusil han 62nd IB an 6-anyos nga bata nga lalaki han pamilya Gelacio ha Sityo Inangaw, Barangay Quintin Remo, Moises Padilla hadton Oktubre 28. Naghuramentado ngan nagpauran han bala ha butnga han komunidad an nga sundalo kahuman makaengkwentro an usa nga yunit han BHB.

Pagpatay ha minoriya nga katawhan. Ha naglabay nga tuig, nahilista an duha nga kaso han pagpatay ha mga minoriya nga katawhan.

Ha Surigao del Sur, ginpatay han mga tawuhan han 9th Special Forces Company han 3rd Special Forces Battalion (SFB) an 25-anyos nga Lumad-Manobo nga hi Eliotero Ugking hadton Hunyo 6 ha Kilometro 9, Barangay Diatagon, Lianga.

Ha asoy han pamilya, nagtikang hi Ugking ha Sityo Neptune tikang ha pagtatrabaho ngan paghahakot han falcatta. Naglalakaw hiya tipauli dapit alas-4 han kaagahon hadton Hunyo 6 ha Kilometro 9 diin nakakampo an tropa han 3rd SFB. Hiton nga aga, nakabati an mga residente han buto han pusil. Ha pag-usisa nira, nakit-an han mga residente an nakahubo nga patay nga lawas ni Ugking nga nakasandig ha usa nga bato hirani ha geyt han kampo militar. Mismo an sundalo pa an nagreport nga patay na an biktima.

Ha pag-oberbar han pamilya ha patay nga lawas, nakit-an nira an mga pangilal-an han tortyur. Mayda ini mga samad ha bug-os nga lawas, nalapnos an likod nga posible tikang ha pagbuhos han laso, mayda igo han bala ha siki ngan ha wala nga parte han paa, samad ha ulo, ngan samad ha liog nga pangilal-an han pagtilo. Klaro ha mga residente nga binuhatan an krimen han mga sundalo. Sugadman, usa nga elemento han CAFGU an ginpapaamin hini nga responsable ha krimen. Ginsurender han mga sundalo an CAFGU nga ira gindabi ha pagpatay.

Ha Oriental Mindoro, ginpatay han mga pasista an Hanunuo Mangyan nga hi Hulyo Ayttag hadton Marso 14. Gindakop hiya han nag-ooperasyon nga mga sundalo ngan pira kaadlaw nga gindetiner ha kampo antes patayon. Ginpagawas nga nagkamayda hin usa nga agway giutan han BHB ngan 4th IB ha Sityo Cabuyao, Barangay Panaytayan, Mansalay agud tahuban an pagpatay ha iya.

Pagpatay ha mga *hors de combat*. Waray wantas an AFP ngan rehimen Marcos ha pagtampalasan ha mga pagsurundon han gerra. Nahilista ha mga prubinsya han Oriental Mindoro, Negros Oriental ngan Occidental, Iloilo ngan ha Leyte an mga pagpatay ha hors de combat.

Ha Iloilo, tuyo nga ginpatay han militar ngan pulis hira Roberto Moises Cabales (Kasamang William) ngan Mateo Suarez (Kasamang Badong) hadton Oktubre 5 han gab-i ha Barangay Coto, Lambunao. Ginpagawas han mga pwersa han estado nga inato an duha samtang ginsasalawad ha ira an usa nga mandaymento de aresto.

Roberto Cabales, Ka William ha reholusyunaryo nga pwersa ha Panay.

Sigon ha report, masobra 10 nga sarakyan nga puno hin mga sundalo ngan pulis an naghimo hin operasyon kontra ha duha. Dabi ha krimen ha gerra an magkatig-ob nga pwersa han 301st IBde ha ilarum ni Nhel Richard Patricio ngan Philippine National Police (PNP)-Iloilo ilarum ni Bayani Razalan. Sigon ha mga kaamyaw, tulo nga buto la han pusil an nahibatian nira tikang ha balay ni Suarez. Kahunan hini, nagpagawas an armado nga mga pwersa han estado nga ginsakay

ha ambulansya ngan ginsugod ha ospital an mga biktima. Waray makaabot hin buhi pa an duha ha ospital.

Usa pa nga landaw nga kaso an nahitabo kanda Nonoy Ponteras (Ka Jojo) ngan Marisa Pobresa (Ka Kim) hadton Marso ha Negros Occidental. Hadton Marso 7, alas-8 han gab-i, ginsikmit han mga operatiba han Crime Investigation and Detection Group ng Philippine National Police (PNP) ngan mga tawuhan han AFP hira Ponteras ngan Pobresa ha usa nga balay ha Bacolod City. Pwersahay hira nga ginsakay ha usa nga van ngan gindara ha usa nga natudlok nga lugar diin ha dayuday ginpatay hira.

An patay nga lawas han duha gindara han mga berdugo ni Marcos ha Sityo Paraiso, Barangay Caduhaan, Cadiz City. Ha sinunod nga adlaw, nagpasarang hin buwa an mga lokal nga tagapagyakan han militar nga napatay an duha ha usa nga engkwentro lahos ala-1:00 han kaagahon giutan han 79th IB ngan BHB.

Hi Ponteras usa ha nangunguna nga upisyal han NDF-Negros samtang hi Pobresa usa ha tagdumara han pan-rehiyon nga upisina han

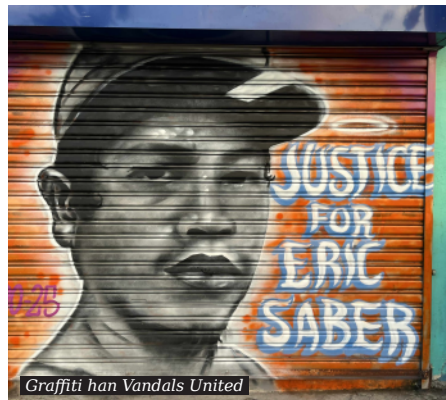

Marisa Pobresa (Ka Kim) ngan Nonoy Ponteras (Ka Jojo)

NDF. Kalakip ha responsabilidad han duha an makigkonsultasyon ha mga trabahador, parag-uma, trabahador ha uma, mga kablas ngan iba pa nga tinalumpigos nga sektor ha isla agud buligan hira nga tagan-ti-ngod an ira mga ungara ngan ipasulong an ira mga pakigbisog.

Biktima liwat han kapareho nga modus han tuyo nga pagpatay hira Ising Domingo (Ka Mutya) han Oriental Mindoro; Juanito Selleza Jr (Ka Tibor/Ka Rey), Sadam Paclita (Ka Dimpale), Lino Delante (Ka Dodong), Fidel Lagado (Ka Rod/Ka Jason), Maricel Anora (Ka Yenyen/Ka Gani) ngan Rogelio Berino (Ka Sonny/Ka Danny) han Leyte; ngan Rodbey Lumanog (Ka Wanny) han Negros Occidental; ngan Tony Pahayahay (Ka Pidor) han Negros Oriental.

Napatay ha butnga han protesta. Namatay hi Eric Saber, usa nga trabahador ha konstruksyon, hadton Septyembre 23 ka-human pusilon han pulis nga waray wantas nga nagpabuto ha nagpoprotesta nga kabatan-unan ha Mendiola ngan Recto hadton Septyembre 21. Sigon ha mga report, tikang ha iya trabaho ha Pasay City hi Saber, hinaw-as ha Recto Station ngan samtang titabok para sumakay hin dyip naigo han bala tikang ha likod.

Nahilista naman han Ang Bayan an 11 nga biktima han pakyas nga pagpatay. Dabi hini nga mga kasong an mga nag-ooperasyon nga yunit han militar, nga ha kahadlok nga maunahan, waray wantas nga nanmusil ha hin-o man nga nahikakatapo ha guba o dalan. Diri naman mamenos ha 306 an nahiagum hin tortyur ha kamot han mga sundalo ngan mga pulis.

Pag-aresto, pagsikmit, ngan panarhug, pan-gigipit, ngan intimidasyon

Nakaglista an AB hin 48 nga kaso han arbitraryo nga pag-aresto ngan detensyon diin diri mamenos ha 373 an biktima. Pinakadako nga kaso an pag-aresto ha 277 nga indibidwal diin kaupod an 91 nga kabataan

ha sakob la hin pira kaoras. Ginsalawdan an mga biktima hin magkala-in-lain nga kaso nga kriminal agud tag-iha nga madetiner ha prisuhan. Kalakip ha agsub nga mga kaso nga ginsalawad ha ira an illegal possession of firearms and explosives, pagpatay ngan pakyas nga pagpatay, terorismo ngan "terrorism financing," ngan iligal nga asembleya.

An iba ha ira nahiagum hin tuyo nga gindelatar nga pagpoproseso han mga papeles han mga korte para diri layon nga makagawas. An pira pa, labina ha mga aada ha prubinsya, iligal nga ginpipriso ha mga kampo militar hin waray mando han korte ngan diri gintutugutan nga mabisita han pamilya.

Ha panahon nga nakapriso, gin-aatubang liwat an mga gin-aresto ha mga "hadto anay rebelde" para ikumbert hira ngan aghaton nga magpagamit ha estado. Gin-gagamit liwat an pamilya han mga gin-aresto ngan detenido agud piriton hira nga "sumurender."

Pag-aresto ha Mendiola 277. Kasunod han brutal ngan madarahug nga dispersal ngan pangaresto han mga pulis ha mga kabatan-unan nga nagpoprotesta ha Ayala Bridge ngan Mendiola ha Manila hadton Setyembre 21, gindakop han mga pulis an diri mamenos ha 277 nga indibidwal kaupod an 91 nga mga menor-de-edad (9 anyos an pinakabata). Damo ha ira an nag-iha ha prisuhan hin 2-3 kaadlaw antes makagawas pinaagi han pyansa o mando han prosekyutor. Ha prisuhan, nahiagum

Brutalidad ngan kamadarahug han pulis ha Mendiola 277

an mga detenido han pangastigo ngan panhadlok. Waray hira tuguti dayon nga makaestorya an mga abugado ngan tuyo nga ginpaiha an panmriso ha ira.

Ginsalawdan hira han mga pulis han Manila han kaso nga pagtalapas ha Article 146 (*illegal assembly*), Article 148 (*direct assault*),

Article 151 (*resistance and disobedience to a person in authority*), Article 153 (*tumults and other disturbances of public order*) ngan Article 320 (arson) han Revised Penal Code, ngan Batas Pambansa 880.

Labot ha mga gin-aresto, nahiagum liwat hin pan-gigipit an mga lider-estudyante nga pinartisipar ha mga protesta nga kontra korapsyon. Na-gin target han pan-gigipit han PNP ngan rehimen Marcos hira UP-Dili-man University Student Council Chairperson Joaquin Buenaflor, PUP Central Student Council President Tiffany Brillante, Alyansa ng Kabata-ang Mamamahayag PUP Chairperson Jacob Baluyot ngan organisador han Kalayaan Kontra Korapsyon ngan estudyante han DLS-CSB nga hi Aldrin Kitsune. Ginpa-subpoena hira han PNP-CIDG para kuno igpaila-rum ha imbestigasyon hiunong ha pagkakadabi nira ha mga rali. Diniri hira nga umatubang ha mga pulis.

Gin-aresto ha pagtindog ha katungod ha tuna. Lima nga membro han Samahang Magsasaka at Mangingisda sa Barangay Taltal (SAMMBAT) an gin-aresto han mga pulis kasunod han pagtipa nira ha demolisyon ha mga balay ha 32-kaektarya nga tuna ha Sityo Togue, Barangay Taltal ha Masinloc, Zambales hadton Hunyo 19.

Sinulong ha komunidad an mga magpapatuman han demolisyon ha pa-ngunguna ni Sheriff Roy Mendones han upisina han Provincial Sheriff kaupod an sumobra-kumulang 70 nga pulis ngan mga tawuhan han SWAT. Ginpriso han mga pulis hira Neil Edward Geroca, tagapagyakan han grupo, hi Claire Elfalan, sekretaryo han SAMMBAT, ngan mga kaapi hini nga hira Elmer Nollas, Elmer Madarang, ngan Alex Mose. Nakaga-was hira kataliwan han pira kaadlaw pinaagi han pyansa.

Pag-aresto ha mga parag-uma. Ha lista han AB, diri mamenos ha 31 an mga parag-uma ngan organisador han parag-uma an gin-aresto han rehimen ha naglabay nga tuig.

Ha Ilocos Norte, gindakop han mga sundalo han 77th IB an duha nga parag-uma ha Sityo Salicsic, Barangay Dampig, Pagudpud, Ilocos Norte hadton Agosto 11 han gab-i. Sigon ha report han Isnag Yapayao Bala-ngon Tribal Council, gindakop han mga tawuhan nga nakasibilyan ngan elemento han 77th IB hira Belmar Garvida ngan Ferdinand Bangngad

(Willy). Sigon ha mga grupo, waray ginpakita nga mandamyento de aresto an mga sundalo ha ginhimo nga pagdakop ngan diniri nga magpakilala ha tribu ha lugar. Kataliwan han pira kaoras, ginbalik han mga sundalo ha komunidad hi Garvida ngan ginpabilin ha kustodiya han militar hi Bangngad. Antes pa an pagdakop, ginpailarum na ha grabe nga interogasyon hira Garvida ngan Bangngad han mga sundalo.

Ha Isabela, gindakop han mga pulis ngan 5th ID hi Stalin Valencia, usa nga organisador han parag-uma, hadton Nobyembre 15 samtang nabiyahe ha San Mateo. Ginsering han pulis nga naatubang hiya ha luun-luon nga mga kaso nga kriminal, kalakip an pakyas nga pagpatay, pagpatay ngan panununog ha Cagayan Valley. Masobra 20 nga nakasibilyan nga tawuhan han pulis ngan militar an "tigna nga nagdakop" ha biktima. Diri layon nga ginpahibaro ha pamilya ngan mga grupo ha tawuhan nga katungod an ira ginkamumutangan.

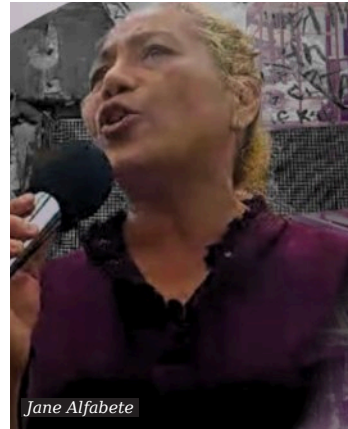

Pag-aresto ha mga nagbarikada kontra demolisyon. Upat nga residente han Mayhaligue Street ha Barangay 262 ngan 264 ha Zone 24, Tondo, Manila an gin-aresto han mga pulis tungod ha ira pagbabarikada kontra ha demolisyon ha komunidad hadton Mayo 26. Pag-insister han mga residente, waray ligal nga basaranan ngan talapas ha ira mga karapatan an demolisyon.

Ha Muntinlupa City, sakay han 10 nga van naghitsura nga mga tulisan an mga tawuhan han tim han demolisyon nga sinulod han alas-10 han gab-i hadton Septyembre 7 ha komunidad han Acero, Immaculate Concepcion ngan Santo Niño ha Barangay Cupang. Han abaton an ira pagsulod, layon nga nag-aringasa an pira nga kabatan-unan agud ipahibaro ha komunidad an matatabo nga demolisyon. Gindakop ngan ginkastigo naman han mga nagdedemolis hi Francis Ramil Areglado kahaman hiya mabisto nga nagkukuha hin bidyo para i-livestream ha Facebook an demolisyon. Ha dayuday gindara hiya ha barangay hall han Cu-

pang diin ginpirit hiya nga pumirma ha usa nga kasarabutan kabalyo han diri pagsalawad han kaso kontra ha iya. Napiritan nga pumirma hi Areglado ha dokumento durot han grabe nga kahadlok ngan troma tungod ha pangastigo ha iya.

Ha Navotas City, nagin biktima liwat han iligal nga pag-aresto an kontra-demolisyon nga lider kababayin-an nga hi Jane Alfabete hadton Nobyembre 27. Sigon ha mga testigo, iligal nga ginsulod han mga pulis an balay ni Alfabete ngan gindanas hiya tipagawas. Waray ginpakita nga mandyamento an mga nangaresto. Ginsalawdan hiya han kaso nga assault ngan trespassing tungod ha pagtindog kontra ha demolisyon ha ira komunidad ha 373 Lapu-Lapu St. NBBS Proper, Navotas City.

Kamutangan han mga priso pulitikal. Padayon nga natikagrabe an kamutangan han mga priso pulitikal ha nasud tungod ha ura-ura kaguti nga badyet ha pagkaon ngan medisina, paghikaw han katungod nga mabisita, ngan pag-imponer han mapanmuyopoy nga mga palisiya ha mga prisuhan. Ha datos han Karapatan, mayda 696 nga priso pulitikal ha nasud. Hini nga ihap, 136 an kababayin-an, 93 an kalagsan, ngan 89 an masakit. Kaupod ha mga nakapriso an 12 nga konsultant ngan istap han National Democratic Front of the Philippines (NDFP).

Landaw an pangabuso ngan panmuyopoy nga ginhihimo han mga upisyal han pulis ha Negros Occidental District Jail-Male Dormitory (NODJ-MD) ha Bago City, Negros Occidental. Ginreport han mga priso pulitikal ngan iba pa nga priso an sobra-sobra nga mga restriksyon, kolektibo nga panirot, iregular ngan peligroso nga iskedyul han pagpapasirak, diri sadang nga pagkaon ngan mga medisina, ngan pagkapkap ha mga mabisita ha prisuhan nga nagpapakaalo ha ira. Aada ha likod hini nga mapangabuso nga mga palisiya hi Warden Jsupt. Crisyrel Awe. Hadton Nobyembre 7, usa nga priso an napatay tungod ha mapanmuyopoy ngan matalumpiguson nga mga palisiya ni Awe.

Samtang, permanente nga gindid-an han Bureau of Corrections (BuCor) an pagbisita ha mga prisuhan hini ag tagapagyakan han Kapatid, grupo nga nasuporta ha mga priso pulitikal, nga hi Fides Lim. Gintikangan nga igpatuman han BuCor an pagdidiri hadton Abril tungod ha hinimu-himo nga mga hinungdan. Nagsurat ngan nagreklamo an Kapatid ha Department of Justice hiunong hini nga mapanmuyopoy nga palisiya hadton Hulyo.

Nahilista naman han AB ha naglabay nga tuig an 34 nga biktima han pagsikmit. Mayda mga kaso ha mga prubinsya han Isabela, Rizal, Bata-ngas, Oriental ngan Occidental Mindoro, Camarines Norte, Sorsogon, Masbate, Negros Oriental ngan Occidental, Leyte, Agusan del Sur at Davao City. Pira ha mga biktima ginlutaw han mga pwera han estado, samtang an iba mga patay nga lawas na han igpakita han militar. Ginpa-gawas hira nga napatay ha mga engkwentro. Ha mga kinabuhi nga ginlutaw, an iba ginsalawdan han hinimu-himo nga kaso ngan nakapriso. Samtang an pira aada ha kustodiya han militar ngan ginpresentar nga "sinurender."

Ha lista han nasyunal nga upisina han Karapatan, mayda 15 nga desaparesidos ilarum han rehimen Marcos. Duha ha mga desaparesidos gin-sikmit hadton 2022, walo hadton 2023, upat hadton 2024, ngan usa ya-na nga tuig la.

Labot hini, mayda ginreport an Karapatan-Southern Mindanao nga tulo nga iba pa nga desaparesidos ha rehiyon. Kaupod hini hira NDFP Con-

sultant Ariel Badiang nga urhi nga nakit-an hadton Pebrero 6, 2023 ha Manolo Fortich, Bukidnon, ngan hira Ruel Villanueva Jr ngan Cyril Montero nga pareho nga urhi nga nakit-an hadton Mayo 16, 2024 ha Bukidnon).

MGA DESAPARESIDOS HA PANAON NI MARCOS: (2022—2025)

Elgene Mungcal
Hulyo 3, 2022
Moncada, Tarlac

**Maria Elena
Pamposa**

Ariel Badiang
Pebrero 6, 2023
Manolo Fortich,
Bukidnon

**Renel delos
Santos**
Abril 19, 2023
Barangay Bagroy,
Binalbagan, Negros
Occidental

**Denald Laloy
Mialen**

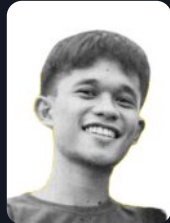
**Lyn Grace
Martullinas**

Dexter Capuyan
Abril 28, 2023
Barangay Dolores,
Taytay, Rizal

**Gene Roz Jamil
"Bazoo" de
Jesus**

Norman Ortiz
Setyembre 29, 2023
Barangay Bantug,
Gabaldon, Nueva Ecija

MGA DESAPARESIDOS HA PANAHON NI MARCOS: (2022—2025)

Lee Sudario
Setyembre 29, 2023
Barangay Bantug,
Gabaldon, Nueva Ecija

Mariano Jolongbayan
Nobyembre 29, 2023
Lian, Batangas

William Lariosa
Abril 10, 2024
Barangay Butong,
Quezon, Bukidnon

Ruel Villanueva Jr
Mayo 16, 2024
Bukidnon

Cyril Montero

James Jazmines
Agosto 23, 2024
Barangay San
Roque, Tabaco,
Albay

Felix Salaveria Jr
Agosto 28, 2024
Barangay Cobo,
Tabaco, Albay

Gerald Gestole
Nobyembre 17, 2024
Barangay
Chrysanthemum,
San Pedro, Laguna

Gary Buban
Nobyembre 28, 2025
Camarines Sur

Nakaglista liwat an AB han diri mamenos ha 12,187 nga biktima han pananarhug, pan-gigipit ngan intimidasyon. Labaw nga mas dako ini nga ihap kun iglalakip an yukut-yukkot nga ginparada ngan pwersahay nga "ginpasurender" han militar komo mga kasapi o tagsuporta han BHB ha kasyudaran ngan kabaryuhan. Ha mga kaso han "pagpapasurender," diri pipira an higayon nga gin-gamit han militar an panhatag han ayuda para kuhaan hin litrato an mga residente ngan magsering nga "sinuren-der" hira.

Ngirhat han militar ha mga komunidad

Ha maraut nga tuyo nga "puuhon" an hukbo han katawhan ha kabaryuhan, o diri ngani "pugngan nga makabalik," ginsasakop han mga pan-kombat nga operasyon han AFP ngan PNP an damo nga komunidad ha kabaryuhan. Padayon nga nakadeploy an barubatalyon nga pwersa nga militar ngan pulis ha damo nga komunidad han mga parag-uma ngan nasyunal nga minoriya bisan pa kun gindeklara na nira nga Stable Internal Peace and Security (SIPS) an damo nga bungto ngan prubinsya.

Nahilista han AB an diri mamenos ha 7,645 ngan biktima han pwersahay nga pagpapalayas ngan dislokasyon. Inabot ha 182,064 an ihap han mga residente nga apektado han gin-imponer nga madarahug nga mga blokeyo ha pagkaon ngan ekonomiya.

Mayda nahilista nga 30 nga kaso han aerial bombing, istraping ngan panganyon. Nahitabo ini nga mga terorista nga pangatake ha Quezon, Oriental Mindoro, Northern Samar, Capiz, ngan Bukidnon.

Isla han Mindoro. Ha Oriental Mindoro, waray wantas nga nangistraping tikang ha helikopter ngan nanganyon an mga pasista nga tropa han 203rd Bde tikang kulop han Septyembre 9 tuhtub kaagahon han Septyembre 10. Ginhimo ini han militar kahuman han agway nga nahitabo giutan han BHB ngan AFP hadton Septyembre 9 han aga ha Sityo Tugas, Barangay San Vicente.

Gintarget han pangistraping ngan panganyon diri la an kagugub-an kundi hasta an tanuman ngan komunidad han mga minoriya nga Mangyan, hasta an mga lugar nga gindududahan nga gin-atrasan han mga napa-agway nga yunit han BHB. Tungod ha grabe nga kahadlok, napiritan nga mag-ebakwet an gatus-gatos nga minoriya nga Mangyan kaupod an mga bata, kababayin-an, ngan kalagsan ha taga-Sityo Tugas ngan Sityo Swerte han Barangay San Vicente ngan mga hirani nga komunidad.

Sugad hini liwat an ginhimo han 203rd IBde ha Mansalay, Oriental Mindoro hadton Marso 1. Nagdurot han kasamok an pag-atake ha mga komunidad han parag-uma ngan Mangyan-Hanunuo. Ha report han mga residente, alas-10 han aga nahitabo an syahan nga hugna han pagpapauran han bala tikang ha kahanginan gamit an duha nga Blackhawk helikopter ha Sityo Lomboy, Barangay Panaytayan. Kahuman hini, utro nga binalik an mga helikopter han alas-2:30 han kulop ngan naghulog hin upat nga bomba kadungan an waray wantas nga pagpapabuto ha kasapit nga sityo han Lomboy, Abaka, ngan Matarayo. Ginhimo han mga berdugo an terorismo tikang ha kahanginan kahuman an usa nga hini-mu-himo nga agway han 4th IB kontra kunuhay ha BHB-Mindoro. Waray yunit han BHB-Mindoro ha nasering nga lugar hito nga adlaw. An panmomba ha Mansalay kasunod han aerial strafing ngan panmomba liwat ha bungto han Pola hadton Pebrero 19.

Northern Samar. Naghulog han bomba an 8th ID ha Barangay San Isidro, Las Navas hadton Hulyo 31, alas-2:30 han kaagahon. Ha nakalabay nga mga tuig, nagin pokus han todo nga atake han 8th ID an Barangay San Isidro nga makapira kabeses nga ginkanyon ngan ginsasamok

tubtub nga permanente na nga ginkampuhan han mga pasista nga tropa. Tikang 2020, diri mamenos ha usa kabeses kada tuig nga nanganyon an 8th ID ha guba ha palibot han baryo nga surok han pagkaon ngan pakabuhi han mga residente. Diri nangangalap han utanon, nanganganop, nangingisda, ngan nangunguha han produkto nga uway (yantok) diri la an mga taga-San Isidro kundi bisan an iba pa nga kaamyaw nga barangay. Damo liwat an may umhanan hini nga guba ngan dinhi na mismo naukoy.

Capiz. Gin-istorbo han magkusog nga pagbuto han bomba, kanyon, ngan pangistraping han mga yunit han AFP an kamingawan ngan oras han pamahuway han mga residente han Tapaz, Capiz hadton Agosto 22, alas-2:30 han kaagahon. Nagdurot ini han grabe nga karinggal ngan nagduso ha pira nga pamilya nga pwersahay nga nag-ebakwet tikang ha kanilang komunidad. Gintagan-rason han 301st IBde an terorista nga pag-atake ha mga komunidad ha pagpapahayag nga mayda "mayor nga engkwentro" nga nahitabo giutan han yunit hini ngan BHB ha bawnderi han mga barangay han Artuz, Tabon, ngan Agpalali ha Tapaz.

Bukidnon. Ginkanyon han AFP hadton Hulyo 1 ngan Hulyo 2 an Sityo Tubigon, Barangay Busdi, Malaybalay City, Bukidnon kahuman maka-engkwentro an usa nga yunit han BHB hirani ha lugar. An sobra-sobra nga panganganyon nagdurot hin kahadlok ha mga komunidad han mga parag-uma ngan Lumad ha lugar. Upat nga bala han kanyon an syahan nga ginpabuto hadton alas-12:30 han kulop han Hulyo 1. Ginsundan ini han pagpapabuto han duha nga kanyon hadton alas-3:00 han kulop. Pagkabuwas han alas-3:00 han kaagahon, utro nga nagpabuto hin upat nga bala han kanyon an AFP.

Destroso han US war games ha pakabuhi. Direkta nga naperwisyo an pakabuhi han mga parupangisda ha pag-imponer han "no-sail zone" (diri poyde magpalawod) han lokal nga gubyerno ngan han tropa han US para tagan-lugway an mga war games ngan live-fire exercises. Ginpatuman ini hadton Abril ngan Mayo ha mga bungto ha Ilocos, Zambales ngan Cagayan diin diri mamenos ha 28,000 nga parupangisda an naapektuhan sigon ha mga report. Mahikukunsidera ini nga blokeyo ha pagkaon ngan ekonomiya nga natalapas ha tawhanon nga katungod.

Hustisya!

Hustisya an nagkakaurusa nga guliat han katawhan Pilipino para ha tanan nga mga biktima han pagtalapas ha tawhanon nga katungod han rehimen US-Marcos. Magkalain-lain nga porma han pagpapahayag ngan pakigbisog an ginlansar han mga grupo ha naglabay nga tuig agud tagan tingog an mga biktima ngan ira mga pamilya.

Mga FFM ngan ISM. Ginhimo han mga grupo ha tawhanon nga katungod an mga fact-finding mission (FFM) komo porma han pag-ato ngan panawagan para ha hustisya. Kalakip dinhi an mga ginhimo nga misyon ha Mindoro, Bulacan ngan an international solidarity mission (ISM) hadton Oktubre ha Rizal, ngan ha mga isla han Mindoro, Samar, Leyte ngan Negros.

Tikang Oktubre 11 tubtub 14, aada ha Pilipinas an delegasyon han ISM para mahibaruhan an nahiaaguman nga krisis ha klima, pandambong ha kalibungan, ngan militarisasyon ha komunidad han mga parag-uma ngan minoriya ha Rizal, ngan ha mga isla han Mindoro, Samar, Leyte ngan Negros. Bisan kun nahiagum han pananamok ngan panhadlok tikang ha mga elemento han AFP an mga tim nga naglansar hin imbestigasyon, maisugon ngan militante nira ini nga ginpadayon.

Inspeksyon han ISM ha mapanhibang nga 6,652 kaektarya nga palm oil project ha Candani, Negros

Mga delegado han ISM kaupod an mga Mangyan-Iraya ha Abra de Ilog, Occidental Mindoro

Hadton Agosto 20, naglansar hin FFM an mga grupo ha San Jose Del Monte City, Bulacan agud igsadokumento an mga kaso han pagtalapas han mga sundalo han 80th IB ha tawhanon nga katungod han mga residente. Kalakip hini nga mga kaso an pagkakampo ha sibilyan nga mga komunidad, pwersahay nga pagpapabungkag ha lokal nga mga asosasyon, pagbalay-balay han armado nga mga sundalo, terrorist-tagging, profiling ngan pagtarhug han pag-aresto.

Kinadto an 30-katawo nga delegasyon tikang ha ranggo han mga tawo ha singbahan, tagdependa han tawhanon nga katungod, tag-undog han katungod han mga parag-uma, trabahador pankultura, ngan iba pa nga organisasyon, ha Barangay Tungkong Mangga nga usa ha sentro hini nga kaso. Gin-updan hira han mga tinaglawas tikang ha Commission on Human Rights (CHR) Region 3.

Ha Mindoro, maisugon nga gin-atubang ngan gin-atuhan han magkalin-lain nga mga grupo kaupod an Karapatan-Southern Tagalog an butaray nga pan-gigipit ngan militar nga kamadarahug han 203rd IBde nga nag-atentar nga pugngan hira nga himuon an usa nga FFM ha isla han Mindoro hadton Pebrero 23 tubtub Marso 1.

Partikular nga ginkadto han tim an bungto han Pola, Bulalacao ngan Mansalay ha Oriental Mindoro diin nahireport an serye han mga pagtalapas ha tawhanon nga katungod kasunod han mga engkwentro han 203rd IBde ha BHB-Mindoro hadton Pebrero.

Pagawason an mga priso pulitikal. Pinaagi han dirudiretso nga kampanya ngan pagpupursige han mga pamilya ngan abugado, pira na nga mga priso pulitikal an napagawas tungod ha kawaray ebidensya han hinimu-himo nga mga kaso nga ginsalawad ha ira. Tikang ha ihap nga 762 hadton katapusan han 2024, linueros ngadto ha 696 an ihap han mga priso pulitikal ha nasud ha presente.

Tinindog liwat an mga priso pulitikal ngan iba pa nga priso ha Negros Occidental District Jail-Male Dormitory (NODJ-MD) ha Bago City, Negros Occidental han maglansar hin protesta hadton Agosto. Baton nira ini ha luun-luon nga mga kaso han pagtalapas ha ira katungod ha sakob

Protesta han mga priso ha prisuhan ha Bago City hadton Agosto

han prisuhan ha pangunguna ni Jail Warden JCINSP Atty. Crisyrel P. Awe, DSC. Hi Awe napatanggal ha pwesto hadton Agosto kundi ginbalik kataliwan han pira kabulan. Komo baton, utro nga naglansar hin protesta nga pagpuasa an mga priso pulitikal agud pada-

yon nga kundenahon hi Awe.

Ha bug-os nga nasud, pana-panahon nga nagpapasagaw han pahayag an mga priso pulitikal ha magpaso nga isyu han katawhan. Ginsukna liwat nira an pag-imponer han Bureau of Jail Management and Penology (BJMP) han madarahug ngan mapanmuyopoy nga mga palisiya ha mga priso pulitikal ngan mga mabisita.

Diri mapapuyopoy nga kabatan-unan. Ha luyo han brutalidad ngan kadamarahug han armado nga pwera han rehimen Marcos kontra ha mga protesta nga kontra korapsyon, padayon an nagin pagtindog han mga kabatan-unan nga Pilipino. Kahuman an hiluagan nga pag-aresto ha mga nagprotesta hadton Septyembre 21, dagmit nga ginios an mga kabatan-unan, abugado ngan grupo ha tawhanon nga katungod agud pagawason an mga detenido ngan kab-uton an hustisya.

Martsa han 5,000 nga kabatan-unan tipakadto ha Mendiola hadton Oktubre 17, 2025, National Youth Day of Action Against Corruption

Agud pakusgon an panawagan nga hustisya, gintukod hadton Oktubre 12 han mga biktima han kamadarahug han mga pulis ha protesta nga Septyembre 21 ha Mendiola, nga kilalado liwat komo Mendiola 277, an Alyansa laban sa Korapsyon at Brutalidad ng Pulis o AKAB. Kaupod nira dinhi an ira mga kaurupdan, mga abugado ngan grupo ha tawhanon nga katungod. Sigon ha alyansa, igpapadayon hini an pakigbisog para ha hustisya ngan pagpapabaton ha mga abusado nga pulis ngan korap nga upisyal ha gubyrerno.

Pinartisipar liwat hira ha martsa ha lubong ni Eric Saber, an trabahador nga napatay han mga pulis ha waray wantas nga panmusil ha Mendiola hadton Septyembre 21.

Rebolusyunaryo nga hustisya. Dirudiretso an paningkamot han Bagong Hukbong Bayan ha kabaryuhan agud magpatuman han rebolusyunaryo nga hustisya kontra ha mga kaso han panlupot han tuna, pagpatay ha mga parag-uma ngan hors de combat, ngan iba pa nga kaso han pag-ato ha tawhanon nga katungod.

Ha naglabay nga tuig, nagin landaw an pagsirot han BHB-Negros Island ha duha nga aset han AFP nga dabi ha pagtutdo ngan pagpatay kanda Ericson Acosta, konsultant nga pankamurayawan han NDFP, ngan Ka Juanito Magbanua (Romeo Nanta), tagapagyakan han BHB-Negros Island. Ginhimo han BHB an magkabalag nga armado nga aksyon kasumpay hini hadton Oktubre ha Barangay Kamansi, Kabankalan City ngan hadton Nobyembre ha Barangay Carabalan, Himamaylan City.

Ha bug-os nga nasud, padayon an militante nga pag-ato han katawhan ngan mga tagdepensa ha tawhanon nga katungod para dirudiretso nga atuhan an brutal nga paghahadi han rehimen Marcos. Tikang ha mga ligal o ekstra-ligal nga pitad, tubtub ha mga armado nga aksyon han BHB, dirudiretso nga naato an katawhan para ha pagdepensa ha mga katungod ngan pagkab-ot han hustisya. Ginbubuksas, ginsusukna ngan ginsusukot nira hi Marcos ha mga palisiya ngan panmuypoyt ngan terorismo han estado, kadungan han pagpapabaton ha iya ha hiluagan nga korapsyon.